

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistallenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Hietalahti, L. (2019) Tekniikan ja liikenteen 35 viikkoa. Toolilainen, 2019:1, s. 14-15.

URL: http://www.tool.fi/wp-content/uploads/2019/03/TOOL_1_2019_netti.pdf

Tekniikan ja liikenteen 35 viikkoa



Muutosten tuulien puhaltaessa Tampereen ammattikorkeakoulu vaihtaa graafista ilmettään yhtenäiseksi yliopiston kanssa. Tärkeä vaihe on saavutettu: seinäkyltit menevät vaihtoon ja ajan hengen mukainen symboliikka nousee yläilmoihin.

Ammattikorkeakoulun työtehtävien houkuttelevuus on riippuvainen osaltaan työehtojen vetovoimatekijöistä. Työn sisältö, työaikajärjestelyt, maksettava palkka ja muut vastaavat tekijät ovat keskeinen osa sitä kokonaisuutta, jossa on sovittu työn tekemisen ehdoista. Tekniikan ja liikenteen kirjaus niin sanotun sidotun työn tekemisestä 35 viikon aikana vuodessa on yksi tärkeimmistä erilliskirjauksista.

Työsuhdetta määrittävät työlainsäädäntö, yleissitovat alakohtaiset sopimukset, paikalliset sopimukset ja

henkilön tekemä työsopimus. Näiden yhteistuloksena määräytyvät työn tekemisen ehdot itse kunkin kohdalla. Jokaista meitä kiinnostaa työmme sisältö, sen tekemiseen osoitettu aika ja paikka, lomat eli meidän järjestelmässä vapaaajaksot sekä työstä maksettava korvaus eli palkka.

Edellisten tuloksena määräytyy myös opettajatehtävän houkuttelevuus työmarkkinoilla ja palkkalistoilla jo olevien mahdollisuus suorittaa työnsä asianmukaisesti.

MEIDÄN KOHDALLA alakohtaisesta sopimuksesta, sen sisällöistä ja ansio-tasosta päättää OAJ työnantajajärjestöjen kanssa käytävissä neuvotteluissa. Paikallisesti voidaan sopia käytännön soveltamisesta ja yhdessä keskusjärjestöjen kanssa laajemmin paikallisesti sitovista sopimuksista.

Työsopimuksen sisältö perustuu edellisiin. Työsopimuksessa voidaan näistä poiketa vain rajoitetusti mutta riittäväällä laajuudella kuitenkin. Työaika voidaan

sopia ihan henkilökohtaisestikin täyttämään määrää pienemmäksi tai palkka sopimuspalkkoja suuremmaksi.

Oleellista on, että sopimusten sisällöt on tarkoitettu noudatettavaksi. Niiden joukossa on myös meitä koskeva erillinen työaika koskeva kirjaus 35 viikosta. Tämän erillisen kirjauksen syynä on taustaoppilaitosten sopimusten erilaisuus, joka on polveutunut uudessa ammattikorkeakoulumaailmassa nyky-muotoon nykyisiin sopimuksiin.

Sopimusten kirjaukset

KIRJAUS ON Avaintyönantajien, Avaintan sopimuksessa pöytäkirjamerkinnän muodossa.

”Tekniikan ja liikenteen koulutuslalla opettajan työaikasunnitelmassa vahvistettu työn tekemisen ajan ja paikan suhteen valinnainen työaika on 609 tuntia. Opettaja ja työnantaja voivat sopia työn tekemisen ajan ja paikan suhteen valinnaisen työajan 1 kohdan mukaiseksi

Kun asiassa on halua toimia oikein pöydän molemmilla puolilla, on työsuunnittelu hoidettavissa sopimusten hengen mukaisella tavalla.

eli vähintään 406 tunniksi. Tekniikan ja liikenteen koulutuslalla työnantaja voi sijoittaa määrättävissä olevaa työaikaa 35 viikolle. Työaikaa voidaan sijoittaa myös useammalle viikolle, siten kuin siitä sovitaan ao. opettajan kanssa.”

Sivistan eli yksityisen opetusalan sopimuksessa samainen sisältö löytyy hiukan eri muotoon kirjattuna. Edellisen kierroksen neuvottelujen tuloksena on kirjattu, että Sivistan työnantajat ovat kiinnostuneita poistamaan kyseisen pöytäkirjamerkin ja siten yhdenmukaistamaan siltä osin työaikäkäsitteet muiden ammattikorkeakoulun opettajaryhmien kirjauksen kanssa. Samalla kierroksella on kirjattu halu poistaa tekniikan ja liikenteen saatavuuslisä. Asia on siirretty työryhmiin, jotka valmistelevat seuraavaa neuvottelukierrosta.

Todettakoon, että siitä, muuttuuko sopimus kyseisiltä osin, sovitaan OAJ:n kanssa. TEK, RIL, SAFA, IL tai muut työntekijäjärjestöt eivät ole asiassa osallisia.

Sopimuksen 35 viikon kirjauksella on merkitystä

MEIDÄN TEHTÄVÄNÄMME on luonnollisesti huolehtia siitä, että työtä tehdään kirjauksen mukaisella tavalla. Toisin sanoen, että aikaan ja paikkaan sidottu työ tehdään 35 työviikon aikana ja 5 työviikkoa varataan meidän oman päätöksemme varaan: koska ja missä työssä tekee, ellemme kukin kohdaltamme muuta työnantajan kanssa sovi. Tämä edellyttää myös, että työn sisältö on aidosti sellainen, että sitä voi tehdä aikaan ja paikkaan sitomattomasti.

OPETTAJIEN TYÖTEHTÄVÄT ovat muuttuneet merkittävästi viime vuosina erityisesti TKI-toiminnan kasvatuksen myötä ja taloudellisten leikkausten tuloksena. Tulevaisuudessa aikuisopetus, jatkuva oppiminen ja digitalisaatio tuovat haasteita käytännön työn organisoimiseen. Näistä huolimatta työ tulee organisoida kaikilta osin siten kuin sopimuksissa on sovittu. Jos muulla lailla toimittaisiin, alkaisivat myös muut sopimuksissa sovitut asiat rapautua. Ehkä

palkkaakaan ei tarvitse tilittää täysimääräisenä, kun rahoitusraami suppenee?

AMMATTIKORKEAKOULUT suorittavat omistusrakenteesta riippumatta julkisia tehtäviä. Työn houkuttelevuus liittyy luonnollisesti sen sisältöön ja sopimusten ehtoihin. Mielestäni opettajammatin yksi keskeinen houkutin liittyy työn tekemiseen liittyvän ajankäytön vapauteen ja joustavuuteen. Perustellusti työviikkorajaukset 35/40 ovat merkittävä osa tätä kokonaisuutta.

Miten 35 työviikon kirjausta tulisi noudattaa?

OPETTAJAN AMMATTIIN kuuluva itsensä kehittäminen ja edustamisessaan aiheissa ajan tasalla pysyminen edellyttää laajaa ja aikaa vievää alan sisältöjen ja tapahtumien seuranta. Tätä varten on työvuoden kierrossa perusteltua rauhoittaa työviikkoja muun muassa näiden tehtävien tekemiseen. Siten 35 viikon kirjaus tukee mahdollisuutta pysyä korkea-asteella vaadittavalla osaamistasolla ja jopa pakottaa kurjistuvien ammattikorkeakoulujen kuitenkin toimimaan korkeakoulumaisesti. On ammattikorkeakoulun etu, että sen opettajakunta on osaavaa ja elää ajassa. Mikäli kirjaus poistuu, johtanee se omaehtoisena tavalla tehdä työtä supistumiseen.

KORKEAKOULUTUTKINTOJA suorittavien nuorten opiskelijoiden vuosiohjelma laaditaan pääsääntöisesti huomioiden sopimusten kirjaus. Tämä rytmitys muuttunee, mikäli kirjaus poistuu. Aloitamme aikaisemmin elokuussa ja jatkaisimme lukujärjestysten mukaisesti opetusta myöhempään toukokuussa. Tällainen malli johtaisi opetuksen alussa ja lopussa tarvittavien siirtymävaiheiden vähenemiseen, kiireen kasvuun ja itsensä kehittämisen liikkumatilan pienentymiseen. Aika syötäisiin pois opintojaksojen suunnittelulta, uudistamiselta ja suoritteiden arvioinneilta, jos sitomatonta työaikaa ei jää lukujärjestysten ja vapaajaksojen väliin. Tällainen tilanne on usein päällä joulun aikaan. Syksyn kurssit päättyy vapaajaksoon ja kevään lukukausi alkaa suoraan vapaajaksoista. Niin moni on purjeessa, kun kymmenet kurssit päättyvät ja uudet alkavat ilman välipäiviä.

ON HUOMIOITAVA, että kaikilla opettajilla 35 viikon sijoittelun ei tarvitse mennä samassa rytmissä. Mikäli TKI-

toiminta tai aikuisryhmien opetus vaatii työn sijoittelua eri lailla verrattuna koulujen normaalin työryhtiin, tulee se huomioida työtehtävien sisällöissä. Kun asiassa on halua toimia oikein pöydän molemmilla puolilla, on työsuunnittelu hoidettavissa sopimusten hengen mukaisella tavalla.

VALITETTAVAA ON, että erityisesti tekniikan ja liikenteen opettajat, jotka eivät ole järjestäytyneet TOOL ry:hyn, hämärtävät tiedostamattaan tai tarkoituksella sopimusten kirjauksia. On dynaamista ja nykyaikaista painaa pitkää päivää, olla saatavilla 24/7/52, vähät välittää sopimuksien reunaehdoista ja siinä sivussa todeta järjestäytyminen typeräksi. Ihmettelen, millaiseksi ne ajattelevat työelämän kehittyvän ammattikorkeakouluissa, mikäli työntekijät luopuvat yhteisvoimasta ja jokainen huolehtisi asioistaan kuin parhaaksi näkee tilanteessa, jossa työnantajat järjestäytyvät 100-prosenttisesti.

TOIMITAAN NIIN KUIN ennenkin: pidetään huoli, että voimassa olevia sopimuksia noudatetaan!

Muistilista

- *Selvitä, miten 35/40 viikon järjestelmä toimii ammattikorkeakoulussasi.*
- *Mieti, miten erilliset 5 työviikkoa voidaan mielekkäästi sijoittaa työvuoden eri kohtiin.*
- *Kaikilla näiden viikkojen ei tarvitse olla samaan aikaan.*
- *Mikäli yhtenäistä menettelyä ei ole osoitettu, sovi omalta kohdaltasi asiasta lähiesimiehen kanssa.*
- *Kirjaa nuo viikot työsuunnitelmiin ja käytössä oleviin erilaisiin kalentereihin varatuiksi sopimuksen mukaiseen käyttöön.*
- *Ole asiassa joustava: ota huomioon myös työpaikan tarpeet mm. 35 viikon sijoittumisesta vuoden kierto.*